

BİLİRKİŞİ RAPORU

Metin SAĞDIÇOĞLU

Elektrik Mühendisi
EMO Ankara Şubesi Üyesi
mesaelektrik@hotmail.com

ASLİYE HUKUK MAHKEMESİNE, sunulmak üzere

ASLİYE HUKUK MAHKESİ HÂKİMLİĞİNE ANKARA

Yukarıda tarafları ve konusu belirtilen dosyada* mahkemenizce bilirkişi olarak görevlendirilmiş olmam nedeni ile tarafıma verilen dosya içindeki bilgi ve belgelere dayanarak hazırladığım raporu, Yüce Mahkemenizin takdirine sunuyorum.

TALEP:

Davacı vekilinin 24.06.2014 tevzi tarihli dava dilekçesinde özetle;

Müvekkili'ın Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü ile özel hukuk hükümleri çerçevesinde imzaladığı Trafo İşletme Sorumluluğu Hizmet Sözleşmesinin geçerliliğinin ve'ın bu sorumluluğu üstlenmeye yetkili olduğunun tespiti, davalı'ın bu sözleşmenin uygulanmasını engellemeye yönelik haksız müdahalesinin men'ine, müvekkili lehine (fazlaya ilişkin haklarımız saklı kalmak kaydıyla) 5.000,00 TL maddi tazminata karar verilmesi,

talep edilmektedir.

CEVAP:

Davalı vekilinin sevk tarihli cevap dilekçesinde özetle;

“DAVACININ TALEBİ MEVZUAT HÜKÜMLERİ UYARINCA YERİNDE DEĞİLDİR.

1- Elektrik Kuvvetli Akım Tesislerinin kurulmasının, işletilmesinin ve bakımının can ve mal emniyeti bakımından güvenle yapılmasına ilişkin hükümleri kapsayan mevzuat, Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği'dir. Yönetmeliğin 60. Mad-

desinin birinci cümlesinde aynen. “Tüm yüksek gerilimli kuvvetli akım tesislerinde teknik konulardan sorumlu Elektrik Mühendisi olmalıdır.” denilmektedir. Söz konusu hüküm, 410 tesisat için yapılan talepte de geçerlidir.

2- Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki Görev ve Sorumlulukları Hakkındaki Yönetmelik 4. Maddede Elektrik ile ilgili fen adamlarının görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir. Davacının yer aldığı grup, maddenin 2. Grup olarak tanımlanan kısmındadır. Maddede, 2. Grupta yer alan fen adamlarının işletme ve bakım işlerinde, “Bağlantı gücü 1000 KW’a kadar (gerilimi 36 kV’a kadar) olan tesislerin işletme, bakımı ve ölçü” işlerinde yetkili olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu hüküm, bu gruptaki fen adamına bu tesislerde çalışma yapabileceklerini belirten bir düzenleme olup, işletme sorumluluğu yapılabileceği anlamına gelmemektedir. Davacı tarafca Elektrik ile İlgili Fen Adamlarının Yetki Görev ve Sorumlulukları Hakkındaki Yönetmelik 4. Maddede geçen “işletme, bakımı ve ölçü işleri” ile Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinde yer alan “işletme sorumluluğu” kavramları birbirine karıştırılmaktadır.

Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki Görev ve Sorumlulukları Hakkındaki Yönetmelik 5. Maddesinde Fen Adamlarının sorumluluğu düzenlenmiş olup, düzenlemede Fen Adamlarının aldıkları işleri yürürlükte olan mevzuata uygun olarak tamamlamasından yükümlü ve sorumlu oldukları ifade edilmekte, “işletme sorumluluğu” konusunda herhangi bir ifade yer almamaktadır.

3- Elektrik Yüksek Gerilim Tesisleri İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği'nin 5. Maddesi'nde yer alan

* Taraflar, konu vb. bazı bilgiler kişi hak ve özgürlükleri, yargı sürecinin gerektirdiği gizlilik gibi nedenlerden dolayı silinmiştir.

tanımlarda işletme sorumluluğu “işletme güvenlik önlemlerinin alınması, ortaya çıkan arızalarda yapılacak müdahalelere nezaret edilmesi ve gerekli manevraların yapılması, sorumlulukları ile ilgili konularda işletme sahibine rapor verilmesi, gerekli test ve bakımlarının yaptırılması, gerekli iş güvenlik malzemelerinin tesiste bulundurulmasının sağlanması hizmetleri” olarak tanımlanmaktadır. Aynı maddede işletme sorumlusu “EMO tarafından belgelendirilmiş yüksek gerilimli kuvvetli akım tesislerinde teknik konulardan sorumlu Elektrik Yüksek Mühendisi ya da Elektrik Mühendisi” olarak ifade edilmektedir.

Bahsi geçen Yönetmelik ve ilgili tüm mevzuat hükümleri çerçevesinde davacının tesisat numaralı özel trafo aboneliğinin yüksek gerilim tesislerinde “işletme sorumluluğu” üstlenme talebi uygun görülmemiştir.

Davacı taraf, davasında haksız olup, haksız ve dayanaksız davanın reddi gerekmektedir.”

İfadeleri bulunmaktadır.

BİLİRKİŞİYE VERİLEN GÖREV :

İddia ve cevap göz önüne alınarak, uyuşmazlık konusunda hüküm kurmaya ve denetime elverişli rapor düzenlenmesidir.

İNCELEME VE KANAATİM:

A- Davacı’ın dava dışı Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü ile yaptığı “Trafo İşletme Sorumluluğu Hizmet Sözleşmesi” gereğince ... tesisat nolu özel trafo işletme sorumluluğunu üstlenmeye yetkili olup olmadığının tespiti ile yetkili olması halinde davacının bu talebinin davalı’nın kabul edilmemesi nedeniyle, davacı’ın uğradığı maddi zararının olup olmadığı, varsa davalıdan talep edebileceği tazminat miktarının ne olduğu,

hususları davanın konusunu teşkil etmektedir.

Bu itibarla;

- Davacı’ın yetkili olup olmadığı,

- Uğradığı maddi zararın hesaplanması,

- Talep edilebilecek tazminat miktarının ne olacağı hususları irdelenecektir.

B- Davacı’ın yetkili olup olmadığı hususu;

Dava dilekçesindeki,

Meslek Yüksek Okulu Elektrik Bölümü mezunu ve ... Elektrikçiler Odasına kayıtlı elektrik teknikeri olan müvekkil ...; 11.11.1989 tarih ve 20339 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrikle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik’in 3. maddesi çerçevesinde ‘İkinci grup’ elektrik fen adamı olup anılan Yönetmeliğin 4/4-d bendi gereği “Bağlantı gücü 500 KW’a kadar (gerilimi 36 kV’a kadar) olan tesislerin İşletme, Bakımı ve Ölçü” işlerinde yetkilidir.

İfadeleri ile belirtildiği üzere,

Davacı ...’ın anılan tesisin bakımını, bu bakım ve onarımlarla ilgili gerekli ölçümleri yapabileceği yani işletmeciliğini yapabileceği açıktır. Diğer bir deyişle davaya konu edilen böyle bir Kuvvetli Akım tesisinde, trafoyun, kesicinin veya ayırıcının vs. şalt cihazlarının bakımını yapabileceği, tesis-te ölçüm yapabileceği yani tesisinin işletmesini yapabileceği düşüncesindeyim. Ancak işletmecilik yapmak ile işletmede sorumluluk almak farklı durumdur.

Elektrik Yüksek Gerilim Tesisleri İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği’nin 5. Maddesinde İşletme Sorumluluğu; (Yönetmelik Rapor ekinde sunulmuştur.)

- İşletmede güvenlik önlemlerinin alınması, (Çalışan teknisyenlerin can güvenliğinin sağlanması ile işletmenin teknik açıdan zarar görmemesinin sağlanması kast edilmektedir.)

- Ortaya çıkan arızalarda yapılacak müdahalelere nezaret edilmesi ve gerekli manevraların yapılması, (elektrik enerjisinin kesilmesi ya da tekrar enerji verilmesi sırasında sorumluluk alınması kast edilmektedir.)

- Sorumlulukları İle ilgili konularda işletme sahibine rapor verilmesi, gerekli test ve bakımlarının yaptırılması,
- Gerekli iş güvenlik malzemelerinin tesiste bulundurulmasının sağlanması hizmetleri”

olarak tanımlanmaktadır.

Aynı maddede işletme sorumlusu “EMO tarafından belgelendirilmiş yüksek gerilimli kuvvetli akım tesislerinde teknik konulardan sorumlu Elektrik Yüksek Mühendisi ya da Elektrik Mühendisi” olarak ifade edilmektedir.

Diğer yandan,

“Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik” teki sorumluluk ifadesi, yönetmeliğin adından da anlaşılacağı üzere, işletme sorumluluğu anlamına gelmeyeceği, fen adamının kendisi ile ilgili sorumluluklarından söz edildiği açıktır.

Ayrıca dava dilekçesi ekinde sunulmuş olan Ek 1 Sözleşmede görüleceği üzere;

Madde 3: İşletme sorumlusunun gerçek kişi, Serbest Müşavir Mühendis Belgesine haiz Elektrik Mühendisi ve yetkili Elektrik Fen adamı olması şarttır.

İfadesi bulunmaktadır.

Bu ifadelerde Grup belirtilmediği yani Davacının içinde bulunduğu 2. Grup Fen adamının kast edilmediği, 1. Grupta yer alan en az 3 veya 4 yıl yüksek teknik öğrenim gören kimselerin kast edildiği anlaşılmaktadır.

Bu anlaşmazlıktaki en önemli hususun da davalı dağıtım şirketinin tercihlerine müdahale edilmesidir. Davalı ...'ın TEİAŞ kurumu ile “Sistem Kullanım Anlaşması” ve “Bağlantı Anlaşmaları”nın bulunduğu, bu anlaşmalar nedeni ile ...'ın sorum-

lu olduğu, Dağıtım şebekelerinde çıkabilecek her türlü arızadan dolayı TEİAŞ kurumu tarafından ağır cezalara maruz kalacağı bilinmektedir. Bu itibarla, davalı dağıtım şirketi, işletmeyi en verimli şekilde yürütebilmek için, davaya konu olan ... nolu abonelikte ya da benzer aboneliklerde, işletme sorumluluğunu en iyi şekilde yapabileceğine inandığı, güvendiği kimseye vermek istemesi doğaldır. Gerektiğinde mühendislik eğitimi yeterli görmeyip, işletme sorumluluğu dalında master yaparak yüksek mühendislik belgesine sahip işletme sorumlusu olmasını bile talep edebileceği de bilinmektedir. Ayrıca diğer bir tercihinde İş Sağlığı ve Güvenliği belgesine sahip kişileri de tercih edebileceği bilinmektedir.

Ayrıca işletme sorumluluğu konusunda özel eğitim verilmektedir. Bu eğitimi başarı ile tamamlayanlara “İşletme Sorumluluğu Belgesi” verilmektedir.

Oysa davacı sadece yönetmelikteki ifadelerle dayalı olarak işletme sorumluluğu alabileceğini iddia etmektedir. Davacıya Elektrikçiler Esnaf ve Sanatkârlar Odası tarafından verilmiş olan belgede; “Yukarıda adı ve unvanı yazılı üyemizin, özellikleri belirtilen tesisin işletme sorumluluğu hizmetlerini yürütmeye yetkili olduğu tarafımızdan onaylanmıştır.”

İfadeleri yazılıdır.

Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere, davacı ...'ın işletme sorumluluğu eğitimi almadığı, sadece yönetmeliğe göre 2. Grup Fen adamı şartlarına haiz olduğundan yetkili olduğunun ... Elektrikçiler Esnaf ve Sanatkârlar Odasınca onaylandığı belirtilmiştir.

Yani, anılan belgede, davacı ...'ın işletme sorumluluğu eğitimini aldığı, başarı ile bitirdiği ve bu çalışmalarını sonucunda sorumluluk alabileceğine dair ifade bulunmamaktadır.

Özetle; davacı yanın bu işletmede sorumluluk almasının söz konusu olamayacağı, anılan tesiste



bakım, onarım ve ölçümle ilgili konularda işletmecilik yapabileceği düşüncesindeyim.

C- Davacı ...' in uğradığı zararın hesaplanması;

Dava dilekçesi ekinde sunulmuş olan (Ek 1) SÖZLEŞME'de, üçüncü şahıs olarak sadece atılmış imza bulunduğu, ... Halk Eğitim Müdürlüğü adına imza yetkilisinin adının bulunmadığı, yani sözleşmenin resmen imzalandığının ispatlanmadığı,

Ayrıca bu sözleşmenin ek olan "Ücret Sözleşmesi" nin de hiçbir ayrıntının yazılmadığı, ücret bölümünün boş bırakıldığı görülmektedir.

Bu nedenle, davacının uğradığı zararın hesaplanması mümkün olamamıştır.

D- Talep edilebilecek tazminat miktarının takdiri mahkemenize ait olduğundan görüş ve kanaat belirtilmemiştir.

SONUÇ VE KANAAT ;

Yukarıda ayrıntılı olarak açıklamaya çalıştığım üzere;

Davacı ... 'ın, Elektrikle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik'in 3. maddesi çerçevesinde, anılan tesisin işletmesini, bu işletmenin bakımını, bu işletme ile ilgili gerekli ölçümleri yapabileceği açıktır. Yani davaya konu edilen böyle bir kuvvetli akım tesisinde, trafonun, kesicinin veya ayırıcının bakımını yapabileceği, tesiste ölçüm yapabileceği yani tesisinin işletmesini yapabileceği düşüncesindeyim. Ancak işletmecilik yapmak ile kuvvetli akım tesisinde sorumluluk almak farklı durumdur.

Elektrik Yüksek Gerilim Tesisleri İşletme Sorumluluğu Yönetmeliğinde ve Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğinin 60. Maddesinde belirtildiği üzere, işletme sorumluluğu alınabilmesi için Elektrik Mühendisi ya da 1. Grup Fen Adamı olması gerekmektedir.

Özetle; davacı yanın bu işletmede sorumluluk almasının söz konusu olamayacağı, Kuvvetli Akım

Tesislerinde, 2. Grup Fen Adamlarına verilmiş yetki çerçevesinde bakım, onarım ve ölçümle ilgili konularda sadece işletmecilik yapabileceği düşüncesindeyim.

Ayrıca Davalı ...'in (dağıtım şirketlerinin tamamının), işletme sorumluluğu alabilecek kimselerin, eğitimi ve yeterliliği konusunda her zaman özel tercihlerde bulunabileceği, yönetmelikle yetki verildiği kabul edilse bile, davacının ille bu tesisin işletme sorumlusu ben olabileceğim diye bir iddiasının olamayacağı düşüncesindeyim.

Bu itibarla, dosyada görev verilmiş olan heyetin 03.11.2015 tarihli raporundaki görüş ve kanaatlerine aynen katılmaktayım.

Sayın mahkemenin takdirlerine saygıyla arz olunur. 22.07.2016

METİN SAĞDIÇOĞLU

Elektrik Mühendisi 7425

Elektrik Yüksek Gerilim Tesisleri İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği'ne aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz. http://www.emo.org.tr/mevzuat/mevzuat_detay.php?kod=37

